

DKK 2009.09: Status om kamphundesagen

Dansk Kennel Klubs (DKK's*) input til Justitsministerens hundeudvalg – september 2009

Problemerne er kommet ud af kontrol

Problemerne med kamphundes overfald på andre hunde og senest også i flere tilfælde på mennesker har taget et markant opsving. DKK har gennem de sidste 3-4 år lagt pres på Justitsministeriet for få hensigten bag hundeloven fra 2003 bragt til at virke. 2003-loven baserer sig på, at man vurderer sagerne individuelt og at der kan gribes ind over for en hvilken som helst hund, hvor der er grund til at antage, at hunden kan være farlig – også før den har forvoldt skade.

Men loven er aldrig kommet til at virke præventivt, sådan som politikerne og DKK havde forestillet sig, og i mellemtiden er antallet af hunde af kamphundetype og antallet af overfaldssager eksploderet. F.eks. kan "Forsikring og Pension" oplyse, at kamphunde i 2008 var ansvarlige for over 30% af alle sager i puljen for uforsikrede hunde, til trods for, at de udgør 3-4% af den danske hundebestand. Og den ansvarlige for hunde-området i en af landets 12 politikredse kunne på et møde med ca. 60 hundefolk i begyndelsen af september oplyse, at gerningshunden i 9 ud af 10 sager om hundebid/-overfald var kamphunde.

Forskellige repræsentanter for myndighederne har langt hen i forløbet fastholdt, at loven er god nok, som den er, hvis bare politiet bruger den rigtigt. DKK er ikke enig. Det er rigtigt, at loven kan anvendes langt bedre på konkrete sager, end tilfældet har været hidtil. Men når vi taler konkrete sager, så er skaden jo sket og en ejer står med en skambid eller ihjelbidt hund. Hele den præventive del af loven er aldrig kommet til at fungere og det skal vi have den til.

Politikernes indsats

DKK har også undervejs haft kontakt med de politiske partiers dyrevelfærdsordførere på tværs af hele det politiske spektrum. Et betydeligt engagement fra Benny Engelbrecht (S) og Julie Skovsby (S), fulgt op af Karina Lorentzen (SF) og Marlene Harpsøe (DF) har bidraget til, at overfaldsproblemerne er rykket højt op på justitsministerens dagsorden. DKK vil gerne rose de tre partier for – i denne sag – at lægge ideologierne til side og i fællesskab at arbejde for nogle praktiske løsninger.

I foråret kom den ansvarlige minister, Brian Mikkelsen, så også på banen og nedsatte et hundeudvalg, som var indkaldt til sit første møde i maj måned. Hundeudvalget, som har landsdommer Jens Kruse Mikkelsen som formand, er sammensat af personer med forskellig uddannelse (3 dyrlæger, 4 jurister og 2 andre) og baggrund (Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Dyreværnsrådet, Den Danske Dyrlægeforening, Danmarks Civile Hundeførerforening, Dyrenes Beskyttelse og Dansk Kennel Klub). Udvalgets arbejde er – bl.a. på DKK's foranledning – blevet fremskyndet, så der nu skal afleveres en rapport i indeværende år og ikke først ved udgangen af 2010.

Hvorfor ikke bare et forbud?

Dertil er DKK's korte svar: Fordi det ikke virker! Vi har allerede et forbud mod pitbulls og ikke desto mindre går der adskillige tusinde pitbulls og pitbullblandinger rundt i landet. Ejerne betegner hundene som noget andet f.eks. staffordshire bullterrier, amerikansk staffordshire terrier (amstaff), amerikansk bulldog, bandog eller boerboel. Eller bare som blanding. Og der findes ikke i dag metoder – heller ikke DNA-tests – som kan afsløre, hvilke genetiske ingredienser, der indgår i en given hund.

Nogle af ejerne ved udmærket godt, hvad de har med at gøre og "snyder på vægten", når de betegner hundene som noget andet, end de er. I Tyskland (hvor pitbulls og en række andre racer er forbudt) påstår disse ejere, at deres kamphunde er blandinger af boxer og labrador og de gør tilværelsen usikker for andre hundeejere. Andre ejere er rystende uvidende om, hvad de har indladt sig på. De mener, at hvis bare hunden får kærlighed nok, så bliver det en god hund og de bliver ulykkelige og chokerede, hvis deres hund forvolder skade.

Hunde er "designet"

Ind imellem hører man i debatten udsagn som "At påstå, at kamphunde er farligere end andre hunde svarer til at påstå, at alle finner stikker med kniv." Sammenligningen er forkert. Alle vores små 400 forskellige racer er "designet" til specielle formål – enten af naturen eller ved menneskers mellemkomst. Vi har hunde, som er eksperter i at hyrde får. Vi har hunde, der er eksperter i at tage stand for en hønefugl. Vi har hunde, der er eksperter i smide en ræv ud af en grav. Vi har hunde, der eksperter i at trække en slæde i 40 graders kulde. Vi har hunde, der eksperter i at fastholde storvildt under jagt eller i at slå rotter ihjel. Vi har hunde, der eksperter i at holde vagt.

Pitbulls er designet til at slå andre hunde ihjel. Mennesker har kombineret stærke kæbe- og halsmuskler med hurtighed, høj grad af aggressivitet over for andre hunde, lav smertetærskel og stor udholdenhed. Man anvender betegnelsen "gameness" (Wikipedia: In dog fighting breeds gameness is valued as it gives the dog the ability to maintain the attack in baiting, despite ripped flesh, dehydration, exhaustion or broken bones. As one writer describes it, "Game is the dog that won't quit fighting, the dog that'll die in

the ring, the dog that'll fight with two broken legs." The scope and method of training to develop a game dog varies dramatically depending on the level and experience of the dog-fighter.)

Ikke sort/hvidt men et spektrum

Normalt er aggression mellem artsfæller noget dyr udviser f.eks. for at få en rival til at fjerne sig fra mad, hundyr eller et jagtområde. Uprovokerede overfald vil jo bringe arten i fare for at uddø. Når en hund uprovokeret angriber en anden hund og/eller ikke respekterer en overgivelse, er der noget grundlæggende galt med adfærden.

Men det er ikke sådan, at pitbulls er "kulsorte" og alle andre slags hunde er "snehvide". Nogle af de egenskaber, der findes hos pitbulls, ses også hos andre racer. Nogle racer har genetisk en vis fælles baggrund med pitbulls, selv om de i en lang årrække ikke har været avlet som kamphunde.

Men også andre hunde kan have nogle af egenskaberne. En lille hund på 7-8 kilo, som skal kunne gå i grav og smide en grævling ud, skal have en enormt mod og en betydelig "skarphed". En hund, der skal kunne gå på bjørne- eller elgjagt og "stille" en bjørn eller elg (løbe rundt og gø for at fastholde dyret, indtil jægeren når frem) skal være udholdende og modig. Længere inde på spektret finder vi "blødere" racer, som er designet til at samarbejde med mennesker f.eks. retrievere og visse hyrdehunde, hvor der imidlertid stadig også er et jagtinstinkt "på spil", og helt ude i den anden ende af spektret møder vi de små selskabshunde.

Der er også variation inden for den enkelte hundetype eller -race og vi kender alle sammen eksempler på, at en gravhund eller en golden retriever har bidt. Men man er nødt til at forstå, at der er "indbyggede" race-/typeforskelle i hunde og man skal respektere, at det er nødvendigt at tage hensyn til disse forskelle. Hvis man har sin gravhund, sin terrier eller sin dansk/svenske gårdhund med på besøg, skal den ikke på ind på værelset, hvor børnenes marsvin løber rundt på gulvet. Hvis man går tur med sin mynde, skal den i snor, hvis der er harer i området. Hvis man har en af de vagthundetyper eller terriertyper, som har "kort lunte" i forhold til andre hunde, så skal den holdes i snor og det er naturligvis ikke smart at gå et sted, hvor andre hunde går løs.

Ejerne

Pitbulls og hunde, som ligner pitbulls, er desværre blevet mode hos grupper, der henter inspiration i den såkaldte "bling"kultur (unge med gangster- og rapper-attituder, der hylder mottoet "Get rich or die trying."). Denne gruppe er generelt næppe modtagelig for velmenende råd om hundehold. Det er nogle af de ejere, som "smertehærder" deres hunde ved at klynge dem op i træer og tæve, sparke og stene dem, så de bliver klar til kamp med andre kamphunde.

For andre kategorier af ejere er problemet manglende viden. Her findes der allerede i dag gode tilbud om "Før du køber hund kurser", DVD'er, bøger, pjecer, DKK's "Kørekort til Hund" træning mm. Desværre har en stor del af disse ejere anskaffet hundene uden at gøre brug af de eksisterende informationstilbud, "fordi de ser seje ud" og ejerne ønsker at lægge en vis afstand til "Familiens Danmarks labrador". Endelig er der den lille, seriøse ejergruppe, som er klar over, hvad de har med at gøre, som ikke fornægter deres hundes særlige karakteristika og som forvalter hundenes færden i det offentlige rum under hensyntagen hertil. Sidstnævnte gruppe har som regel valgt at købe en DKK-stambogsført hund, så de ved mest muligt om hundens baggrund og egenskaber. De ønsker ikke at bruge deres hund til at skabe frygt eller til hundekampe, men er fascineret af hundens udseende eller øvrige egenskaber. Fordi opdrætterne er ansvarsbevidste i deres valg af hvalpekøbere og ejerne er ansvarsbevidste, forvolder disse hunde ikke generelt flere skader end hunde af andre racer.

Men det er ikke det samme som at påstå, at hundene er sammenlignelige med golden retrievers, for det er de ikke.

Hvis ikke raceforbud, hvad så?

I løbet af året og ikke mindst hen over sommeren har der verseret mange forskellige lister over racer, som er eller skal forbydes i boligselskaber, på campingpladser, på træningspladser etc. Politikere har fremført mere eller mindre gennemtænkte forslag i forbindelse med konkrete sager. Organisationer har påpeget, at der bør gøres noget, uden at præcisere hvem der skal gøre hvad ved hvem. Andre organisationer har foreslået forbud mod bestemte racer uden at præcisere, hvordan man skal forholde sig til hele spørgsmålet om de mange ikke-racerne hunde af pitbulltype, der er langt de hyppigste gerningshunde.

Forbudslistes?

DKK har ved mange lejligheder fastslået, at vi ikke har udgivet og ikke vil udgive en liste over kamphunderacer. Det drøftes ofte, hvad en kamphund eller en muskelhund egentlig er. Her skal vi forsøge at gøre det kortfattet. En kamphund er en hund, som gennem avlsudvælgelse er fremavlet til kamp med andre dyr (tyre, bjørne eller hunde). Nogle af kamphundene er helt op til i dag fremavlet til

kamp med hunde (f.eks. pitbulls), mens andre engang var kamphunde, hvor der i mange år er drevet en anden (familiehunde)avl på dem (f.eks. staffordshire bull terriers og amstaffs). En muskelhund er fremavlet til storvildtjagt eller bevogtning, men ikke til kamp med andre dyr (f.eks. amerikansk bulldog og dogo argentino). Både kamphunde og blandinger med kamp- og muskelhunde optræder hyppigt i forbindelse med konkrete overfald.

Man kan forfine diskussionerne om de enkelte racers historiske baggrunde. Man kan diskutere gradforskelle i adfærd på det overfor omtalte spektrum af specialiserede hundetyper og -racer. Men det løser bare ikke problemerne med overfald, for man kan ikke se forskel "uden på" hundene.

Politiets rolle

Samtidig er det tilsyneladende meget nødvendigt, at et nyt forslag også indtænker, hvordan politiet helt konkret skal gribe området an. For det stykke arbejde blev ikke gjort i forbindelse med revision af hundeloven i 2003. Tilsyneladende har der ikke været nogen tradition for at arbejde "problemorienteret" hverken i Justitsministeriet eller i politiet.

I stedet har man arbejdsdeling: Departementet passer ministeren samt skriver love og cirkulærer. Betjentene møder de konkrete overtrædelser "ude i marken" og kan skrive rapport, hvis de har tid (og i øvrigt overhovedet har en elektronisk scanner til rådighed, så de kan aflæse hundens "stelnummer"). Politiets jurister behandler de enkelte sager og vurderer, om der er grundlag for at rejse sigtelser for dette og hint.

Ingen har rollen som problemløser for den borger, hvis hund netop er blevet bidt ihjel. Ingen tænker "på tværs" af faggruppernes indsats og fastlægger en hensigtsmæssigt sagsgang. Ingen lægger en samlet, mere langsigtet strategi for, hvordan man kan dæmme op for problemerne. DKK vurderer, at det er afgørende nødvendigt.

DKK's input til hundeudvalget

Med ovenstående i baghovedet – hvortil kommer en lang række detaljer, som vi ikke skal trætte læserne med – har DKK afleveret sit bidrag til hundeudvalget som alternativ til raceforbudstankegangen. Bidragets særbestemmelser er rettet mod pitbulls, men vil (fordi man ikke kan skelne pitbulls og pitbullblandinger fra en række andre hunde) betyde, at de racerene hunde, som ligner eller kan forveksles med pitbulls, underlægges nogle særkrav (bånd, mundkurv, sikre havehegn, ejerlicens, minimumsalder for alder). DKK mener, at det er særkrav, som man kan leve med. Mange steder i Europa skal hunde bære mundkurv, når de færdes i det offentlige rum. Det lærer de på fuldstændig samme måde, som hvalpe vænner sig til halsbånd og sejlerhunde vænner sig til redningsveste. Det skal naturligvis være en mundkurv, som giver hunden mulighed for at snuse, halse, gø og drikke vand og ikke en snæver, tætsluttende stofpose, som man anvender ved dyrlægebesøg. Udvalget af mundkurve er ikke stort i danske butikker i dag. Men det er det i de lande, hvor mundkurvskravet findes, og man vil hurtigt kunne finde egnede tilbud, hvis DKK's input kan vinde gehør som alternativ til et raceforbud.

Den videre proces

Hundeudvalgets arbejde fortsætter med en række planlagte møder, så udvalget kan aflevere en rapport til ministeren i dec. 2009.

DKK gør opmærksom på, at der ikke vil være mulighed for at besvare henvendelser fra enkeltpersoner om kamphundespørgsmålet eller oplægget til hundeudvalget. Har du forbedringsforslag, er du velkommen til at sende dem, men du må således ikke forvente et svar. Har man konkrete spørgsmål, anbefaler vi, at man sender dem til sin specialklub. Skulle klubben mod forventning ikke kunne svare, vil den utvivlsomt kontakte DKK, så vi kan hjælpe hinanden med at afklare det pågældende spørgsmål.

Nedenfor kan du læse notatet til hundeudvalget, men du kan ikke se de omtalte billeder, som ikke er billeder, der er frikøbt til offentliggørelse. Billederne viser hunde, om hvem det ikke kan afgøres, om der er tale om pitbulls, staffordshire bull terriers, amerikanske staffordshire terriers (amstaffs), amerikansk bulldog eller dogo argentino.

Hvad er formålet med det hele?

I Danmark har vi ca. 580.000 hunde. Der er hund i hver fjerde husstand. Det vurderes, at der er ca. 20.000 hunde kamphundetype (pitbulls eller hunde, som ligner eller kan forveksles med pitbulls). Vi er klar over, at nogle af ejerne af hunde af kamphundetype mener, at DKK blot skulle have "forsvaret" deres race.

DKK finder det imidlertid helt centralt for landets mere end 550.000 andre hunde og deres familier, at det igen bliver muligt at gå en tur med sin hund uden risiko for at få flået den i stumper og stykker. DKK har kendskab til et utal af ulykkelige ejere, som har haft oplevelser, der sidder på nethinden resten af deres liv. Nogle af dem får aldrig hund igen. Andre tør ikke længere færdes på de grønne områder, hvor de hidtil har nydt gåture med deres hunde. Atter andre har oplevet få deres hund bidt ihjel i deres egen

have, eller mens deres 12 årige datter luftede den på en stille villavej efter skoletid. Det skal ændres. Vi mener, at vi med DKK's input til hundevalget har fundet en model, som er til at leve med for den lille, seriøse gruppe af ejere af hunde af kamphundetype (som i forvejen overholder de fleste af kravene). Modellen påstår ikke at løse alle problemer nu og i fremtiden. Men vi mener, at den vil bringe os langt og at indsatsen er nødvendig for at sikre tilværelsen og trygheden for de almindelige danske hunde og deres familier.

*** Fakta om Dansk Kennel Klub**

Dansk Kennel Klub (DKK) er Danmarks største organisation for hundeejere med over 33.000 medlemmer i selve DKK og ca. 45.000 medlemmer i de 74 tilsluttede racespecialklubber. Man kan være medlem, hvad enten man har en racehund, en blandingshund eller måske blot holder af hunde.

DKK er stiftet i 1897 og beskæftiger sig med stort set alle sider af hundelivet i Danmark f.eks. rådgivning om valg af hund, før-du-køber-hund kurser, Kørekort til Hund, barn og hund undervisning i folkeskolen, hvalpe-motivation, kørekort til hund, prøver, udstillinger, agilitykonkurrencer, avl og stambogsføring – og ikke mindst med hundenes velfærd generelt.

Læs mere på www.dansk-kennel-klub.dk